

Tổng thư ký LHQ thăm Việt Nam và sức ép cải thiện nhân quyền

21/10/2022

Nguồn hình ảnh, DON EMMERT / Chụp lại hình ảnh,

Tổng Thư ký Liên Hiệp Quốc Antonio Guterres (R) gặp Thủ tướng Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc tại trụ sở Liên Hiệp Quốc ở New York năm 2018

Mười lăm tổ chức phi chính phủ vừa có thư chung gửi Tổng thư ký Liên Hiệp Quốc nhân chuyến thăm của ông tới Việt Nam, kêu gọi ông thúc giục Hà Nội trả tự do cho bốn nhà bảo vệ môi trường bị giam giữ đầu năm nay.

Máy bay chở ông Antonio Guterres đáp xuống sân bay Nội Bài, Hà Nội trưa 21/10.

Chuyến thăm lần này của ông Antonio Guterres được cho là 'mang ý nghĩa đặc biệt', diễn ra đúng vào dịp kỷ niệm 45 năm Việt Nam gia nhập Liên Hiệp Quốc.

Ông Antonio Guterres dự kiến sẽ có các cuộc gặp với lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chính phủ và Quốc hội Việt Nam.

Thư chung của Human Rights Watch, Amnesty International, Frontline Defenders... có đoạn:

"Ông đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc chống lại biến đổi khí hậu, nhưng điều này không thể đạt được nếu không có vai trò của những người bảo vệ quyền môi trường.

"Những tù nhân chính trị này là những nạn nhân điển hình của làn sóng đàn áp mới ở Việt Nam, thông qua sự kết hợp của các mối đe dọa và quấy rối tư pháp, đang đe dọa tiến bộ trong việc chống biến đổi khí hậu, bảo vệ nhân quyền và đạt được các Mục tiêu Phát triển Bền vững."

15 tổ chức phi chính phủ cho rằng cuộc đàn áp những người bảo vệ môi trường này chỉ là "phần nổi của cuộc đàn áp rộng rãi hơn đối với những người bất đồng chính kiến của Việt Nam".

"Các tổ chức theo dõi tình hình đã ghi lại cách Việt Nam hiện đang giam giữ hàng trăm tù nhân chính trị. Các Cơ chế Nhân quyền của Liên hợp quốc đã lưu ý rằng một khi bị bắt, hầu hết những người này bị truy tố vì các tội danh an ninh quốc gia được truyền đạt một cách mơ hồ, bị giam giữ bất hợp pháp kéo dài và bị từ chối tiếp cận với cố vấn pháp lý và thăm hỏi gia đình, thường là bị bỏ mặc hoặc ngược đãi một cách cố ý. Đây là những người đã bị đàn áp vì thực hiện các quyền dân sự và chính trị của họ. Đây là những người không nên bị truy tố, và không nên ở trong tù."

Bức thư cũng kêu gọi Liên Hiệp Quốc khẩn cấp thúc giục chính phủ Việt Nam chấm dứt các chính sách và thực tiễn mang tính chất lật đổ thay vì ủng hộ nhân quyền, đồng thời nhấn mạnh rằng không thể có tiến bộ về biến đổi khí hậu và phát triển nếu không có

một xã hội dân sự tích cực có thể tự do thực hiện các quyền tự do của họ. của biểu thức, liên kết và hợp ngữ.

"Chúng tôi kêu gọi các bạn nhắc nhở Việt Nam rằng, với tư cách là thành viên mới được bầu của Hội đồng Nhân quyền Liên hợp quốc, nước này có nghĩa vụ duy trì các tiêu chuẩn nhân quyền cao nhất"

Cụ thể, thư của 15 tổ chức phi chính phủ đề xuất ông Tổng thư ký Liên Hiệp Quốc:

- Công khai thúc giục Việt Nam bảo vệ, thúc đẩy và thực hiện các nghĩa vụ về quyền con người được ghi trong các điều ước quốc tế về quyền con người đã được chính phủ ký kết và phê chuẩn.
- Công khai thúc giục Việt Nam ngừng hình sự hóa việc vận động chính sách và hoạt động của các liên minh vận động chính sách của xã hội dân sự. Cụ thể, Việt Nam nên thực hiện các khuyến nghị do các chuyên gia độc lập của Hội đồng Nhân quyền Liên hợp quốc cung cấp để đáp lại điều mà họ mô tả là "những hạn chế quá mức đối với xã hội dân sự... của Việt Nam vi phạm... luật nhân quyền quốc tế".
- Công khai kêu gọi Việt Nam trả tự do ngay lập tức và vô điều kiện cho bốn nhà bảo vệ môi trường Nguyễn Thị Khanh, Mai Phan Lợi, Bạch Hùng Dương và Đặng Đình Bách.
- Công khai kêu gọi Việt Nam cam kết ngừng bắt giữ tùy tiện bất kỳ người bảo vệ môi trường nào, và tất cả những người bảo vệ nhân quyền khác, bao gồm cả các nhà báo.
- Công khai kêu gọi Việt Nam sửa đổi cơ bản Nghị định 58/2022 / NĐ-CP về các nhóm xã hội dân sự quốc tế hoạt động tại Việt Nam để đảm bảo các quy định đó tuân thủ đầy đủ Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị mà Việt Nam là thành viên.

- Công khai thúc giục Việt Nam làm rõ xem các tổ chức phát triển phi chính phủ có phải nộp thuế doanh nghiệp hay không và trong trường hợp nào. Cụ thể, Chính phủ Việt Nam cần giải quyết sự không rõ ràng và không thống nhất giữa Luật Khoa học và Công nghệ năm 2013 và Luật Quản lý thuế năm 2019 liên quan đến nghĩa vụ thuế của các tổ chức khoa học và công nghệ. [1] Các quy định này đại diện cho một khung chính sách mâu thuẫn, mở ra cho các cuộc tấn công có động cơ chính trị vào các tổ chức xã hội dân sự.

Bốn nhà hoạt động môi trường bị tù vì tội 'trốn thuế'

Ông Mai Phan Lợi là thành viên Ban Điều Hành Mạng lưới VNGO-EVFTA, gồm bảy tổ chức xã hội dân sự, có mục đích phổ biến thông tin về Hiệp định Thương mại Tự do Liên Âu - VN (EVFTA).

Ông Lợi bị bắt ngày 2/7/2021 để điều tra về tội 'trốn thuế'.

Vụ bắt giữ này được cho là xảy ra sau khi ông Lợi nộp đơn xin làm thành viên 'Ban Cố vấn trong nước (DAG) của EU', cùng với một nhà hoạt động môi trường khác là Đặng Đình Bách. Đây là nhóm gồm các tổ chức xã hội dân sự độc lập, được hình thành theo qui định của EVFTA.

Ông Mai Phan Lợi là Chủ tịch Hội đồng Khoa học Trung tâm Truyền thông Giáo dục Cộng đồng (MEC).

Liên quan vụ án với ông Lợi ngày 2/7, Cơ quan An ninh điều tra Công an Hà Nội thông báo ông Đặng Đình Bách (43 tuổi, Giám đốc Trung tâm nghiên cứu pháp luật và chính sách phát triển bền vững) bị khởi tố, tạm giam về cùng tội trốn thuế.

Ông Bạch Hùng Dương làm giám đốc Trung tâm Truyền thông Giáo dục Cộng đồng (MEC), bị bắt cùng thời điểm với ông Lợi và ông Bách.

Ngày 11/8/2022, Tòa án Nhân dân TP Hà Nội xét xử phúc thẩm ông Mai Phan Lợi, Bạch Hùng Dương với án tù tuyên sau đó là 45 tháng với ông Lợi và 27 tháng với ông Bách.

Bà Nguy. Thụy Khanh, còn được mệnh danh là 'Người hùng môi trường', bị bắt hồi đầu năm 2022 để điều tra, truy tố về tội trốn thuế.

Trước khi bị bắt và kết án, bà Nguy Thị Khanh là giám đốc Trung tâm Phát triển Sáng tạo Xanh - GreenID.

Bà Khanh là người Việt đầu tiên nhận Giải thưởng Môi trường Goldman năm 2018, cho những đóng góp chuyên môn có ý nghĩa quan trọng trong nỗ lực chung ứng phó với tác động của biến đổi khí hậu tại Việt Nam và trên toàn thế giới.

<https://www.bbc.com>